

**STRESZCZENIE PLANU URZĄDZANIA
LASU NADLEŚNICTWA OŁAWA**

OBOWIĄZUJĄCEGO NA LATA 2014 - 2023

SPIS TREŚCI :

1. CELE I ZASADY TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW NADLEŚNICTWA OŁAWA
 - 2.1. POŁOŻENIE I POWIERZCHNIA
 - 2.2. RYS HISTORYCZNY
 - 2.3. TYPY SIEDLISKOWE LASU
 - 2.4. STRUKTURA GATUNKOWA DRZEWOSTANÓW WG. GATUNKÓW RZECZYWISTYCH
 - 2.5. POWIERZCHNIOWA TABELA KLAS WIEKU
 - 2.6. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI NASIENNEJ DLA
3. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZO-EKONOMICZNYCH NADLEŚNICTWA OŁAWA
4. PODZIAŁ NA REZERWATOWE , OCHRONNE I GOSPODARCZE TYPY LASÓW
5. PODZIAŁ NA SPECJALNE , OCHRONNE , ZRĘBOWE , PRZERĘBOWO-ZRĘBOWE GOSPODARSTWA ORAZ NA GOSPODARSTWA PRZEBUDOWY
6. ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO I PRZEDRĘBNEGO
7. ZASTOSOWANE SPOSOBY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO
8. ZESTAWIENIE ZBIORCZE WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH Z OPISÓW TAKSACYJNYCH W ZAKRESIE HODOWLI LASU
9. FORMY OCHRONY PRZYRODY NA GRUNTACH NADLEŚNICTWA OŁAWA
10. PORÓWNANIE POWIERZCHNI I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZANIA LASU
11. ZESTAWIENIE PLANU URZĄDZANIA LASU
 - 11.1. ELABORAT
 - 11.2. SZCZEGÓŁOWE DANE INWENTARYZACYJNE
 - 11.3. WYKAZ PROJEKTOWANYCH CIĘĆ RĘBNYCH
 - 11.4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY
 - 11.5. MAPY PRZEGLĄDOWE : SIEDLISK, DRZEWOSTANÓW, CIĘĆ , OCHRONY LASU, OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ, GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ, ZAGOSPODAROWANIA REKREACYJNEGO, WALORÓW PRZYRODNICZO-KULTUROWYCH, FUNKCJI LASU

1) KRYTERIA TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ

- kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie dwutlenku węgla,
- kryterium utrzymania zdrowia i witalności ekosystemów leśnych,
- kryterium utrzymania i wzmocnienia produkcyjnych funkcji lasu,
- kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych,
- kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów,
- kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno – ekonomicznych poprzez:
 - zwiększenie udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej,
 - udostępniania lasów do celów zdrowotno – rekreacyjnych,
 - udostępniania lasów do celów dydaktycznych,
 - promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW NADLEŚNICTWA OŁAWA

2.1. POŁOŻENIE I POWIERZCHNIA NADLEŚNICTWA

Lasy nadleśnictwa Oława wg regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski 2010 (Zielony i Kliczkowska, 2012) położone są w następujących jednostkach:

Kraina: Śląska (V)

Mezoregion: Równiny Wrocławskiej (V.12)

Równiny Grodkowskiej (V.13)

Pradoliny Wrocławskiej (V.16)

Równiny Oleśnickiej (V.18).

Grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa Oława, położone są na terenie województw: dolnośląskiego i w niewielkiej części opolskiego

Tabelaryczne przedstawienie powierzchni i gruntów Nadleśnictwa Oława

L.p.	rodzaj gruntów	Obręb		nadleśnictwo*	
		Oława	Bierutów		
		Powierzchnia* - ha			%
1	2	3	4	5	6
1	Powierzchnia ogółem	8 854,13	8 174,87	17 029,00	100,00%
2	Grunty leśne	8 173,99	8 003,63	16 177,62	95,00%
3	Grunty zales. i nie zalesione	7 951,18	7 776,81	15 727,99	92,36%
4	Grunty zalesione	7 895,00	7 752,92	15 647,92	91,89%
5	Grunty nie zalesione	56,18	23,89	80,07	0,47%
6	Grunty zw. z gosp. leśną	222,81	226,82	449,63	2,64%
7	Grunty nieleśne	680,14	171,24	851,38	5,00%
8	- w tym grunty do zales.	0,00	0,00	0,00	0,00%

2.2 RYS HISTORYCZNY

Nadleśnictwo Oława w obecnym kształcie (tj. składające się z obrębów: Oława i Bierutów) zostało utworzone dnia 31.10.1981 roku, na podstawie Zarządzenia Nr 24 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych, w związku z likwidacją Nadleśnictwa Bierutów i obrębu Kotowice w Nadleśnictwie Oława.

W latach 1945-1946 gospodarka leśna na tym obszarze ukierunkowana była na porządkowanie sanitarnego stanu lasu. Począwszy od 1947 roku, gospodarkę leśną na

obszarze administrowanym obecnie przez Nadleśnictwo Oława, prowadzono już na podstawie planów urządzenia lasu.

Podstawowym sposobem zagospodarowania lasu, stosowanym w poprzednich okresach gospodarczych, był sposób zrębowy z niewielkim udziałem sposobu przerębowo-zrębowego. W odnowieniach, jako główny gatunek, preferowano sosnę, z domieszką dębu, świerka, modrzewia i jesionu.

Stan sanitarny lasu w poprzednich okresach gospodarczych, należy uznać za dobry. Nie notowano występowania gradacji szkodliwych owadów leśnych. Lokalnie, w ilościach nie przekraczających liczb ostrzegawczych, notowano występowanie: poprocha cetyniaka i osnu gwieździstej w drzewostanach sosnowych oraz zwójki zieloneczki w drzewostanach dębowych. Aż do 1997 roku lasy Nadleśnictwa Oława nie były narażone na działanie zjawisk o charakterze klęsk żywiołowych. W lipcu 1997 roku w dorzeczu środkowej Odry, Oławy i Widawy, miały miejsce silne opady deszczu, które spowodowały gwałtowne wzrosty stanów wód. W połączeniu z niekorzystną sytuacją hydrometeorologiczną, doszło do żywiołowego spływu wód z gór i ich rozlewu na terenie województw: opolskiego i dolnośląskiego. W rezultacie obszary leśne Nadleśnictwa Oława, położone w starorzeczach Odry i Widawy, na terenie leśnictw: Bystrzyca, Oława, Jelcz, Janików, Kotowice, Chrzastawa, Dębina i Łaziszki, uległy podtopieniu i zalaniu. W najbardziej dotkniętych leśnictwach (Bystrzyca, Kotowice i Jelcz), zalany obszar obejmował niemal całą ich powierzchnię. Następstwem długotrwałego zalania (nawet powyżej czterech tygodni), były szkody o masowym charakterze, obserwowane na terenach zalewowych, w okresie wiosennym 1998 roku. Zamieranie drzew dotyczyło przede wszystkim olszy czarnej, dębu i jesionu.

Znaczący wpływ na pogarszający się sanitarny stan lasu miały również emisje przemysłowe dużych zakładów przemysłowych głównie aglomeracji wrocławskiej. Powtarzające się okresowo susze w połączeniu ze skażeniem środowiska wywarły szczególnie ujemny wpływ na stan drzewostanów świerkowych, których aktualnie praktycznie nie ma (za wyjątkiem świeżo wprowadzonych do upraw i młodników).

2.3 TYPY SIEDLISKOWE LASU W NADLEŃCTWIE

Ogółem w nadleśnictwie opisano 10 typów siedliskowych lasu.

ZESTAWIENIE TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE OŁAWA

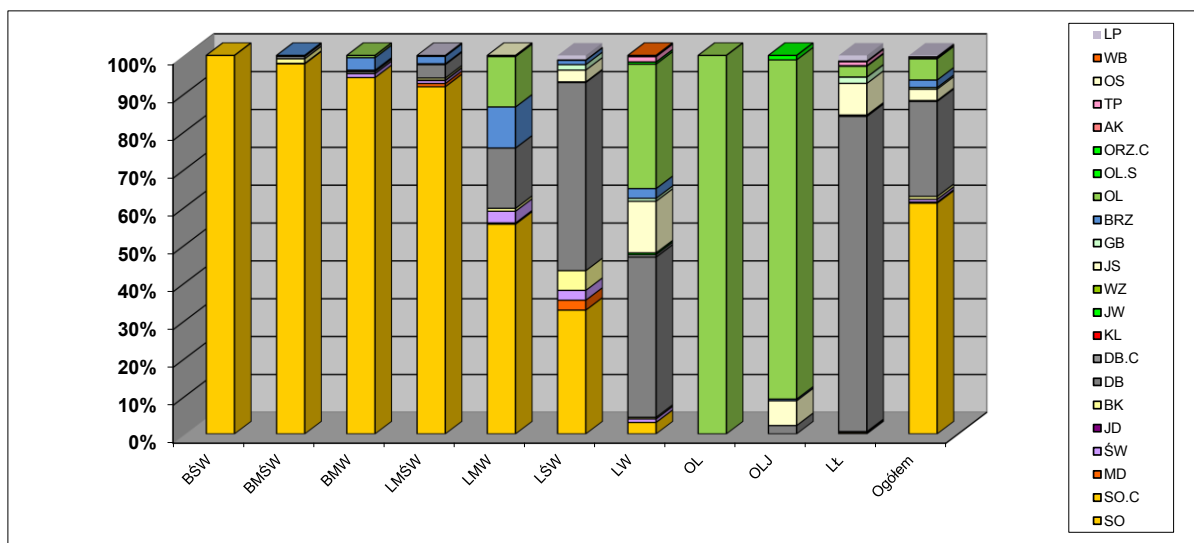
Lp.	Siedliskowy Typ Lasu	Obr. Olawa		Obr. Bierutów		nadleśnictwo (*)	
		Powierzchnia ha / %					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Bśw	3,30	0,04%	32,95	0,42%	36,25	0,23%
2	BMśw	2182,29	27,45%	3028,27	38,94%	5210,56	33,13%
3	BMw	514,38	6,47%	267,20	3,44%	781,58	4,97%
4	LMśw	574,81	7,23%	2272,43	29,22%	2847,24	18,10%
5	LMw	706,69	8,89%	922,97	11,87%	1629,66	10,36%
6	Lśw	215,50	2,71%	166,12	2,14%	381,62	2,43%
7	Lw	556,58	7,00%	651,79	8,38%	1208,37	7,68%
8	OI	16,52	0,21%	5,67	0,07%	22,19	0,14%
9	OIJ	46,48	0,58%	110,64	1,42%	157,12	1,00%
10	LI	3134,63	39,42%	318,77	4,10%	3453,40	21,96%
Ogółem		7951,18	100,00%	7776,81	100,00%	15727,99	100,00%

2.4. STRUKTURA GATUNKOWA DRZEWOSTANÓW W NADLEŚNICTWIE OŁAWA

L.p.	POWIERZCHNIA [ha]			MIĄŻSZOŚĆ [M3]	
	ha	%		m ³	%
1	4	5	6	9	10
1	9571,21	61,17%	SO	2969445	61,28%
2	1,24	0,01%	SOC	185	0,00%
3	40,91	0,26%	MD	7390	0,15%
4	111,96	0,72%	ŚW	21478	0,44%
5	3,39	0,02%	JD	150	0,00%
6	5,61	0,04%	ORZ.C	2050	0,04%
7	96,08	0,61%	BK	14773	0,30%
8	3923,56	25,07%	DB	1270650	26,22%
9	14,24	0,09%	DB.C	5007	0,10%
10	1,33	0,01%	KL	340	0,01%
11	17,78	0,11%	JW.	1477	0,03%
12	1,71	0,01%	WZ	80	0,00%
13	470,52	3,01%	JS	140580	2,90%
14	70,13	0,45%	GB	20645	0,43%
15	308,39	1,97%	BRZ	73109	1,51%
16	874,55	5,59%	OL	283512	5,85%
17	8,32	0,05%	OL.S	1200	0,02%
18	3,46	0,02%	AK	815	0,02%
19	56,85	0,36%	TP	12600	0,26%
20	7,17	0,05%	OŚ	1880	0,04%
21	3,77	0,02%	WB	930	0,02%
22	55,74	0,36%	LP	17310	0,36%
Razem	15647,92	100,00%	-	4845606	100,00%

ZESTAWIENIE GATUNKÓW PANUJĄCYCH W POSZCZEGÓLNYCH TYPAH SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE OŁAWA

Ogólna charakterystyka lasów

2.5. POWIERZCHNIOWA TABELA KLAS WIEKU DLA NADLEŚNICTWA

Wg stanu na	Gr. leś. nie zalesione	Klasa wieku								Razem	
		I (przestoje)	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	grunty zal.	grunty zal. i nie zal.
		1 – 20	21 – 40	41 – 60	61 – 80	81 – 100	101 - 120	121 – 140	>141		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	13	14
1.	Powierzchnia: ha / %										
1. I. 2014r	80,07	1634,53	2076,64	4841,58	2259,39	2020,65	878,33	721,62	457,28	15647,92	15727,99
	0,51%	10,39%	13,20%	30,78%	14,37%	12,84%	5,58%	4,59%	2,91%	99,49%	100,00%

2.6. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI NASIENNEJ**Tabela 1. SZKÓLKI LEŚNE W NADLEŚNICTWIE OŁAWA**

Lp.	Nazwa Szkółki	Lokalizacja	Powierzchnia całkowita szkółki [ha]	Powierzchnia produkcyjna szkółki [ha]
1	JANIKÓW	13-20-1-04-94-d-00	4,91	2,76
2	ŁAZISZKI	13-20-2-12-213-f-00	11,80	5,21
3	Ogółem szkółki		16,71	7,97

Tabela 2. ROCZNA PRODUKCJA SADZONEK W NADLEŚNICTWIE (ROK – 2013)

Gatunek	Md	Św	So	Dg	Bk	Dbs	Dbb	Jw	Lp	Ol	Gb	inne	R-m
Rodzaj produkcji	[tys. sztuk]												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
produkcja zwykła	17,09	28,63	326,75	2,35	115,42	339,55	34,20	14,77	101,71	74,50	7,20	11,14	1073,31
Ogółem	17,09	28,63	326,75	2,35	115,42	339,55	34,20	14,77	101,71	74,50	7,20	11,14	1073,31

Okolo 50% produkowanego materiału sadzeniowego przeznaczona jest na potrzeby własne nadleśnictwa, pozostała część produkcji natomiast pokrywa częściowo zapotrzebowanie nadleśnictw sąsiednich i osób prywatnych.

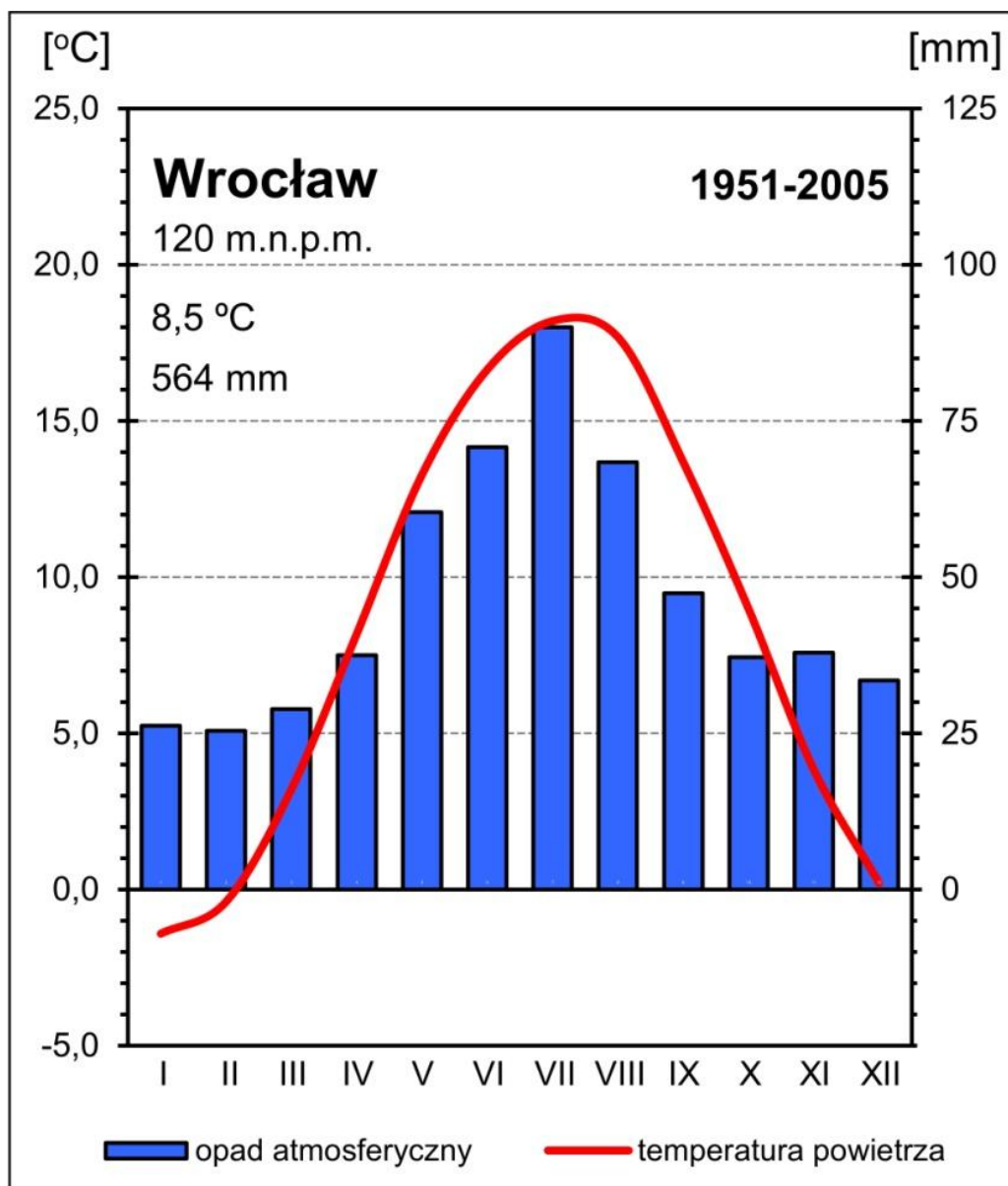
3. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZO-EKONOMICZNYCH NADLEŚNICTWA OŁAWA.

3.1 WARUNKI KLIMATYCZNE

Charakterystykę klimatyczną Nadleśnictwa Oława oparto o wielkości wieloletnich pomiarów meteorologicznych w stacji Wrocław ($\varphi=51^{\circ}06' N$, $\lambda=16^{\circ}53' E$, $H=120$ m n.p.m) znajdującej się w północno-zachodniej części omawianego obszaru, w odległości około 20 km od centralnej jego części. Przedstawione średnie wartości temperatury powietrza i sumy opadu atmosferycznego w tej stacji, obejmujące okres 1951-2005, zestawione zostały w oparciu o globalną, historyczną bazę danych meteorologicznych (GHCN) oraz o globalną bazę danych wielkości dobowych.

Pogoda i klimat w zasięgu działania Nadleśnictwa Oława kształtowane są głównie przez czynniki cyrkulacyjne oraz w mniejszym stopniu grupę stałych czynników geograficznych. W nadleśnictwie, z uwagi na jego nizinne położenie nie obserwuje się większych odmienności klimatycznych.

**WYKRES ROCZNEGO PRZEBIEGU TEMPERATURY POWIETRZA ORAZ
OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH**

3.2. WARUNKI GLEBOWE

POWIERZCHNIA WAŻNIEJSZYCH PODTYPÓW GLEB WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE NADLEŚNICTWA OŁAWA

Gleby brunatne – 399,25 ha, w tym:

Gleby brunatne wylugowane	BRwy	183,15 ha
Gleby szarobrunatne	BRs	216,10 ha

Gleby płowe – 188,79 ha, w tym:

Gleby płowe bielcowe	Pb	188,79 ha
----------------------	----	-----------

Gleby rdzawe – 5 797,99 ha, w tym:

Gleby rdzawe właściwe	RDw	1 790,06 ha
Gleby rdzawe brunatne	RDbr	591,85 ha
Gleby rdzawe bielcowe	RDb	3 416,08 ha

Gleby bielcowe – 2 718,76 ha, w tym:

Gleby bielcowe właściwe	Bw	1 510,11 ha
Gleby glejo-bielcowe właściwe	Bgw	948,01 ha
Gleby glejo-bielcowe murszaste	Bgms	260,64 ha

Gleby gruntowoglejowe – 739,69 ha, w tym:

Gleby gruntowoglejowe właściwe	Gw	739,69 ha
--------------------------------	----	-----------

Gleby murszowate – 998,45 ha, w tym:

Gleby mineralno-murszowe	MRm	222,75 ha
Gleby murszowate właściwe	MRw	339,15 ha
Gleby murszaste	MRms	436,55 ha

Mady rzeczne – 3 903,51 ha, w tym:

Mady rzeczne właściwe	MDw	360,45 ha
Mady rzeczne brunatne	MDbr	3 543,06 ha

Gleby pozostałe – 981,55 ha

3.3 OCENA EKONOMICZNA REGIONU

Region, na obszarze którego położone jest nadleśnictwo położony jest we wschodniej części województwa dolnośląskiego w zasięgu czterech powiatów – oławskiego, oleśnickiego, wrocławskiego i strzelińskiego. Zasięg nadleśnictwa obejmuje również w niewielkim fragmencie województwo opolskie, powiat brzeski.

Powierzchnia zasięgu terytorialnego nadleśnictwa wynosi **992,73 km²**. Obszar nadleśnictwa jest w miarę jednolity zarówno pod względem geograficznym, jak i gospodarczym. Geograficznie obejmuje on tereny nizinne z doliną rzeki Odry. Większe zróżnicowanie dotyczy budowy geologicznej terenów nadleśnictwa.

W strukturze gospodarczej omawianego regionu dominuje przemysł motoryzacyjny i hutniczy. W większych ośrodkach miejskich funkcjonuje szereg zakładów przemysłowych również z innych dziedzin – mechaniki, metalurgii, przetwórstwa spożywczego. Duże znaczenie w aktywności gospodarczej regionu zajmuje także rolnictwo.

Dolina rz. Odry, walory krajobrazowe oraz szereg atrakcji przyrodniczych i historycznych, przyczyniają się do atrakcyjności turystycznej regionu. W strategii rozwoju powiatów turystyka zajmuje ważne miejsce i jej znaczenie w strukturze gospodarczej regionu stale wzrasta.

**POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ GMIN NA TERENIE I W SĄSIEDZTWIE
NADLEŚNICTWA OŁAWA**

Gmina	*Powierzchnia w km ²	Ludność
	ogólna	ogółem
Bierutów	147,00	10 301
Oleśnica	242,85	12 580
Oława**	261,26	47 107
Domaniów	94,31	5 368
Jelcz-Laskowice**	168,10	23 053
Wiązów	132,61	5 132
Czernica	84,18	12 530
Siechnice	98,60	17 397
Św. Katarzyna	98,57	14 644
Żórawina	120,27	9 456
Wrocław – Psie Pole	97,70	93 375
Lubsza	212,71	9 004
OGÓLEM	1 758,16	259 947

3.4 SIEĆ DRÓG WEWNTRZ LEŚNYCH I WEWNTRZ ZKŁADOWYCH

Drogi leśne a zwłaszcza drogi pełniące istotną rolę w sieci transportu i wywozu drewna wymagają konserwacji, remontów bieżących i w znacznym rozmiarze remontów kapitalnych. Obecny stan sieci dróg można ocenić jako dobry. Jednakże wskutek znacznego zwiększenia rozmiaru użytkowania głównie rębnej i dużej koncentracji pozyskiwanego surowca drzewnego, znaczna część dróg będzie wymagać przystosowania do intensyfikacji wywozu drewna ciężkim sprzętem specjalistycznym.

Aktualnie zagęszczenie sieci dróg wywozowych w Nadleśnictwie Oława wynosi 3,80 km/100 ha.

Przy modernizacji dróg należy zwrócić szczególną uwagę na prawidłowe ich odwodnienie.

WYKAZ ZINWENTARYZOWANYCH DRÓG W NADLEŚNICTWIE OŁAWA

Lp.	Charakterystyka dróg	Obr. Oława	Obr. Bierutów	nadleśnictwo
		długość - km		
	1	2	4	5
1.	Drogi o nawierzchni utwardzonej	46,60	30,49	77,09
2.	Drogi o nawierzchni gruntowej o szerokości pow. 2m	278,83	291,35	570,18
3.	Drogi o nawierzchni gruntowej szerokości do 2m	121,98	111,55	233,53
4.	Drogi o nawierzchni gruntowej ogółem (poz. 2-3)	400,81	402,90	803,71
5.	Ogółem drogi leśne	447,41	433,39	880,80
6.	Długość dróg wywozowych - km/100 ha (poz. 1-2)	3,67	3,94	3,80

4. PODZIAŁ NA REZERWATOWE , OCHRONNE I GOSPODARCZE GRUPY LASÓW

Lasy Nadleśnictwa Oława zostały podzielone, dla celów planowania urządzeniowego, w zależności od pełnionych funkcji na:

- lasy rezerwatowe,
- lasy ochronne,
- lasy gospodarcze.

Zestawienie powierzchni leśnej wg głównych funkcji lasu

Lp.	Główna funkcja lasu	Obr. Oława		Obr. Bierutów		nadleśnictwo	
		Powierzchnia ha / %					
1	Lasy rezerwatowe	15,77	0,20%	0,00	0,00%	15,77	0,10%
2	Lasy ochronne	5341,51	67,18%	3515,78	45,21%	8857,29	56,32%
3	Lasy gospodarcze	2593,90	32,62%	4261,03	54,79%	6854,93	43,58%
	Razem	7951,18	100,00%	7776,81	100,00%	15727,99	100,00%

LASY REZERWATOWE:

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajdują się cztery rezerwaty przyrody.

STRUKTURA POWIERZCHNI W REZERWATACH PRZYRODY

Lp.	Nazwa rezerwatu	Powierzchnia [ha]			
		Leśna zal. n-zal.	Związana z gosp. leś	Nieleśna	Ogółem
1	„Grodzisko Ryczyńskie”	1,82	0,00	0,00	1,82
2	„Kanigóra”	5,40	0,00	0,00	5,40
3	„Łacha Jelcz”	0,00	0,00	15,03	15,03
4	„Zwierzyniec”	8,55	0,00	0,00	8,55
	Razem	15,77	0,00	15,03	30,80

LASY OCHRONNE :**1.1.1.1 LASY OCHRONNE**

Zgodnie z postanowieniami Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno Gospodarczej lokalizację i powierzchnię lasów ochronnych przyjęto zgodnie z:

- *Zarządzeniem Nr 137 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19 września 1994 roku* w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Oława.

Zgodnie z powyższym wyodrębniono następujące kategorie ochronności:

Tabela 3. STRUKTURA KATEGORII OCHRONNOŚCI

Lp.	Grupa lasu - kategoria ochronności, (wg kategorii głównej)	Obręb leśny		nadleśnictwo	
		Oława	Bierutów		
		pow. – ha (grunty zależne i niezależne)			%
1	Lasy ochr. – wodochronne	4504,02 [19,76]	-	4504,02 [19,76]	28,64%
2	Lasy ochr. – trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu	244,25 [0,00]	3372,13 [0,00]	3616,38 [0,00]	22,99%
3	Lasy ochr. – nasienne	48,13 [0,00]	-	48,13 [0,00]	0,31%
4	Lasy ochr. – ostoje zwierząt chronionych	321,06 [0,98]	-	321,06 [0,98]	2,04%
5	Lasy ochr. – w miastach i wokół miast	224,05 [0,00]	143,65 [0,00]	367,70 [0,00]	2,34%
6	Ogółem lasy ochronne	5341,51 [20,74]	3515,78 [0,00]	8857,29 [20,74]	56,32%
7	Lasy rezerwatowe	15,77	0,00	15,77	0,10%
8	Lasy gospodarcze	2593,90	4261,03	6854,93	43,58%
9	Ogółem	7 951,18	7 776,81	15 727,99	100,00%

[nakładające się kategorie ochronności].

LASY GOSPODARCZE:

Do lasów gospodarczych włączone zostały pozostałe lasy Nadleśnictwa, nie stanowiące lasów ochronnych i rezerwatowych.

W planie urządzenia lasu na okres 1.01.2014 – 31.12.2023r. dla Nadleśnictwa Oława opisano lasy gospodarcze na łącznej powierzchni 6 854,93ha co stanowi 43,58 % powierzchni leśnej nadleśnictwa.

5. PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA W NADLEŚNICTWIE OŁAWA

Dla celów planowania urzędzeniowego, całość lasów podzielono na gospodarstwa wg pełnionej przez nie dominującej funkcji (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania.

Uwzględniając podział na kategorie ochronności i ustalenia Komisji Założeń Planu przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

- gospodarstwo specjalne, którego charakterystykę przedstawia rozdz. III.1.2.1.1. w dalszej części elaboratu,
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych,
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych,

STRUKTURA POWIERZCHNI WG GOSPODARSTW

Lp.	Gospodarstwo	Obr. Oława		Obr. Bierutów		nadleśnictwo	
		Powierzchnia ha / %					
1	Specjalne	2841,94	35,74%	587,20	7,55%	3429,14	21,80%
2	Lasów ochronnych	2543,64	31,99%	2956,62	38,02%	5500,26	34,97%
3	Lasów gospodarczych GZ (zrębowy sp. zagosp.)	152,61	1,92%	0,00	0,00%	152,61	0,97%
4	Lasów gospodarczych GPZ (przer-zrębowy sp. zagosp.)	2412,99	30,35%	4232,99	54,43%	6645,98	42,26%
5	R-m gosp. wielofunkcyjnych lasów gospodarczych	2565,6	32,27%	4232,99	54,43%	6798,59	43,23%
6	Ogółem	7951,18	100,00%	7776,81	100,00%	15727,99	100,00%

GOSPODARSTWO SPECJALNE

W planie urządzenia lasu na dla Nadleśnictwa Oława opisano gospodarstwo specjalne w następujących przypadkach:

- rezerwaty przyrody,
- projektowane rezerwaty przyrody,
- lasy wodochronne w strefach ochronnych ujęć wody i źródeł wody,
- wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne,
- wyłączone drzewostany nasienne oraz drzewostany zachowawcze,
- obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych, w tym lasy na siedliskach przyrodniczych Natura 2000, lasy na siedliskach bagiennych i łągowych (*).
- drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna ze względu na szczególne znaczenie dla ochrony przyrody, w tym lasy stanowiące ostoje zwierząt objętych ochroną gatunkową (dotyczy ostoi powołanych Decyzją Wojewody)

(*) – z uwagi na duży udział siedlisk łągowych w skali nadleśnictwa (niespełna 22%) do gospodarstwa specjalnego włączono tylko te, na których stwierdzone zostały siedliska objęte programem Natura 2000:

- *91E0 / Łęgi wierzbowe, topolowe, olchowe i jesionowe,
- 91F0 / Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe

Łączna powierzchnia gospodarstwa specjalnego wynosi **3 429,14 ha** co stanowi **21,80%** powierzchni leśnej nadleśnictwa.

GOSPODARSTWO WIELOFUNKCYJNYCH LASÓW GOSPODARCZYCH

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) – do którego zalicza się drzewostany w lasach gospodarczych (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym), w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy, zastosowano zrębowy sposób zagospodarowania (rębnią zupełną).

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) – do którego zalicza się drzewostany w lasach gospodarczych (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym), w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy, zastosowano przerębowo – zrębowy sposób zagospodarowania (rębnia częściowa, gniazdowa lub stopniowa z okresem odnowienia do 40 lat).

PRZEBUDOWA DRZEWOSTANÓW

Przebudowa drzewostanów – obejmuje drzewostany w lasach gospodarczych lub ochronnych, które nie zapewniają osiągnięcia celów gospodarki leśnej, zawartych w planie urządzenia lasu. Do przebudowy włączono drzewostany wg kolejności poszczególnych kryteriów:

- drzewostany uszkodzone w stopniu zagrażającym trwałości lasu (stopień III),
- drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem,
- drzewostany o niskich zadrzewieniach i złej jakości technicznej.

6. ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO I PRZEDRĘBNEGO

ZESTAWIENIE OBLICZONYCH I PRZYJĘTYCH NA NTG ETATÓW UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

PRZYJĘTE ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA NADLEŚNICTWA OŁAWA

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązujący a planu	Etat przyjęty na okres obowiązujący planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnienia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	671	93120	93 120
LASÓW OCHRONNYCH (O)	6898	7580	6523	6898	0	2494	82080	82 080
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	112 0,39	181 0,54	570 1,79	181 0,54	0 0	X	X	1 350 5,48
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	6084	8218	8631	8218	0	4469	X	82 438
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO	6196	8399	9201	8399	0	4469	0	83 788
OGÓLEM OBREB	13094	15979	15724	15297	0	7634	175200	258 988

PRZYJĘTE ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA NADLEŚNICTWA OŁAWA OBREB BIERUTÓW

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązujący a planu	Etat przyjęty na okres obowiązujący planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnienia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	515	8126	8 126
LASÓW OCHRONNYCH (O)	8670	8796	8320	8670	0	4361	108190	108 190
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0	X	X	0 0,00
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	11146	12037	16131	12037	0	7914	X	180 354
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO	11146	12037	16131	12037	0	7914	0	180 354
OGÓLEM OBREB	19816	20833	24451	20707	0	12790	116316	296 670
OGÓLEM NADLEŚNICTWO	32910	36812	40175	36004	0	20424	291516	555 658

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębnego w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych odbywało się z zachowaniem ostępowego i ostępowo-drzewostanowego porządku cięć z uwzględnieniem następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia,
- drzewostany przeszłorębne,
- drzewostany rębne.

Rozmiar użytkowania rębego na przyszły okres gospodarczy, proponuje się przyjąć na poziomie wyliczonego etatu z potrzeb hodowlanych. Przekroczony etat masowy w gospodarstwie lasów ochronnych i gospodarczych wynika z przyjęcia rozmiaru użytkowania z potrzeb hodowlanych i jest następstwem głównie zaprojektowania cięć uprzątających w drzewostanach w trakcie odnowienia (KO) rębnią IIIa.

UŻYTKI RĘBNE NIE ZALICZONE NA POCZET OBLICZONEGO ETATU

Obejmują uprzątanie:

- nasienników, przestojów i przedrostów, nie zaliczonych do wartościowych dla hodowli selekcyjnej. Uprzątanie nasienników i przestojów planowano w przypadkach uzgodnionych w trakcie wykonywania prac związanych z planem urządzenia lasu.
- drzew i drzewostanów z tytułu poszerzenia linii podziału powierzchniowego.

ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO

ZAPLANOWANY ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO W WYMIARZE POWIERZCHNIOWYM

Zabiegi pielęgnacyjne z zakresu użytkowania przedrębego zaplanowano w drzewostanach zasadniczo przedrębnych, wymagających pielęgnacji na przestrzeni trwania okresu gospodarczego (10 lat). Dlatego rozmiar powierzchniowy etatu użytkowania przedrębego jest wielkością obligatoryjną, co oznacza, że nadleśnictwo powinno wykonać zabiegi z zakresu użytkowania przedrębego (CP-P, TW i TP) na powierzchni nie mniejszej niż łącznie 8 432,43 ha, zgodnie z tabelą nr 66.

POWIERZCHNIOWY ROZMIAR UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH

L.p.	Kategorie użytków	Obręb		nadleśnictwo
		Oława	Bierutów	
		wielkość planowana [ha]		
1	Czyszczenia późne (Cp-P)	42,57	49,01	91,58
2	Trzebieże wczesne	690,93	1 029,75	1 720,68
3	Trzebieże późne	3 313,75	3 306,42	6 620,17
4	Razem trzebieże	4 004,68	4 336,17	8 340,85
Razem przedrębne		4 047,25	4 385,18	8 432,43

ZAPLANOWANY ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO W WYMIARZE MIĄŻSZOŚCIOWYM

MIĄŻSZOŚCIOWY ROZMIAR UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH

L.p.	Kategorie użytków	Obręb		nadleśnictwo
		Oława	Bierutów	
		wartość zaplanowana [m ³ netto]		
1	Czyszczenia późne (Cp-P)	334	324	658
2	Trzebieże wczesne	35 559	58 580	94 139
3	Trzebieże późne	179 003	191 872	370 875
4	Razem trzebieże	214 562	250 452	465 014
Razem przedrębne		214 896	250 776	465 672

7. ZASTOSOWANE SPOSOBY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

Lp.	Typ siedliskowy lasu	Rodzaj rębni	Nawrót cięć	Okres odnowienia
1	Bśw	I	4 – 5 lat	-
2	BMw	I, III	4 – 5 lat	10-15 lat (w przyp. Rb IIIa)
3	BMśw	III, I, II	-	10-15 lat
4	LMśw, LMw	III, II, IV, I	-	10 –15 lat, w przyp. Rb II do 20 lat, Rb IV do 40 lat
5	Lśw, Lw, Lł, OIJ	IV, III, II, I	-	do 40 lat
6	Oł	I, III	4 – 5 lat	10-20 lat (w przyp. Rb III)

W przypadku gospodarstwa specjalnego, projektowane użytkowanie rębne wynika wyłącznie ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych. Przyjęto przy tym zasadę, iż użytkowanie nie może zakłócić pełnienia przez nie funkcji dla których zostały wyłączone.

Na powierzchniach z zaprojektowanym odnowieniem lasu przy zastosowaniu rębni stopniowych zwraca się uwagę na konieczność przestrzennego i wiekowego zróżnicowania młodego pokolenia z wykorzystaniem ośrodków odnowieniowych i kształtowania zróżnicowanej tekstury przyszłych drzewostanów. Dlatego w drzewostanach odnawianych rębniami stopniowymi cięcia należy wykonywać w sposób zapobiegający jednoczesnemu odnowieniu całego drzewostanu. Również w planie cięć użytków rębnych dla drzewostanów odnawianych rębniami stopniowymi określony z przyczyn systemowych 1 nawrót cięć nie oznacza rzeczywistej liczby cięć, wymaganej dla tych drzewostanów. Właśnie z uwagi na konieczność licznych nawrotów cięć w tych drzewostanach, nawrót cięć indywidualnie dla każdego drzewostanu wynikać będzie z potrzeby odsłony młodego pokolenia i konieczności różnicowania tekstury nowej generacji lasu.

8. ZESTAWIENIE ZBIORCZE WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH W ZAKRESIE HODOWLI LASU

Zadania gospodarcze	Obr. Olawa	Obr. Bierutów	Nadleśnictwo
	powierzchnia - ha		
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
I. Odnowienia i zalesienia, w tym:			
1. halizny, płazowiny i zręby zaległe	5,86	2,38	8,24
2. grunty nieleśne	–	–	–
3. zręby bieżące I-go 10-lecia	54,25	212,93	267,18
Razem I	60,11	215,31	275,42
II. Odnowienia pod osłoną, w tym:			
1. przy rębniach częściowych, gniazdowych i stopniowych	615,43	526,00	1141,43
2. podsadzenia produkcyjne	0,87	1,02	1,89
3. dolesienia luk i przerzedzeń	5,33	7,35	12,68
Razem II	621,63	534,37	1156,00
<u>Razem I + II</u>	<u>681,74</u>	<u>749,68</u>	<u>1431,42</u>
III Poprawki i uzupełnienia, w tym			
1. w uprawach i młodnikach	9,20	9,31	18,51
Razem III	9,20	9,31	18,51
<u>Razem I + II + III</u>	<u>690,94</u>	<u>758,99</u>	<u>1449,93</u>
<u>IV. Wprowadzanie podszytów</u>	–	–	–
V. Pielęgnowanie, w tym:			
1. gleby	160,67	272,89	433,56
2. upraw (CW)	241,21	422,12	663,33
3. młodników (CP)	574,89	534,99	1109,88
Razem V	976,77	1230,00	2206,77
VI. Melioracje, w tym:			
1. zab. agrotechniczne	690,23	758,17	1448,40
2. wodne	–	–	–
Razem VI	690,23	758,17	1448,40

9.FORMY OCHRONY PRZYRODY NA GRUNTACH NADLEŚNICTWA

USTAWOWE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Z wymienionych w Ustawie o Ochronie Przyrody z dnia 16.04.2004 r. (z późniejszymi zmianami) form ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Oława występują następujące obszary i obiekty chronione:

(na podstawie POP dla Nadleśnictwa Oława)

➤ Rezerваты Przyrody

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się cztery rezerваты przyrody.

- Rezerwat Przyrody „**Grodzisko Ryczyńskie**”
- Rezerwat Przyrody „**Kanigóra**”
- Rezerwat Przyrody „**Łacha Jelcz**”
- Rezerwat Przyrody „**Zwierzyniec**”

➤ Parki Krajobrazowe

„**Stobrawski Park Krajobrazowy**” – W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Oława znajduje się niewielki fragment **Stobrawskiego Parku Krajobrazowego**, położonego na terenie obrębu Bierutów, w okolicach miejscowości Biskupice Oławskie.

ZESTAWIENIE LOKALIZACJI I POWIERZCHNI GRUNTÓW NADLEŚNICTWA POŁOŻONYCH W GRANICACH PARKU KRAJOBRAZOWEGO

Nazwa obrębu	Adres leśny	Powierzchnia [ha]
Bierutów	305 c-f	0,93
Razem		0,93

➤ **Obszary Natura 2000**

W zasięgu terytorialnym działania Nadleśnictwa Oława wyznaczono następujące Obszary Natura 2000:

1. OZW Grądy w Dolinie Odry (PLH 020017)
2. OZW Bierutów (PLH 020065)
3. OZW Lasy Grędzińskie (PLH 020081)
4. OZW Dąbrowy Janikowskie (PLH 020089)
5. OZW Lasy Barucickie (PLH 160009)
6. OSO Grądy Odrzańskie (PLB 020002)

➤ **Pomniki przyrody**

Wykaz istniejących i projektowanych pomników przyrody sporządzony został w oparciu o materiały pochodzące z nadleśnictwa, dane zebrane podczas inwentaryzacji terenowej, dane z Inwentaryzacji Przyrodniczo-Leśnej Gmin, ze stron internetowych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000) i dostępną literaturę. Uwzględnia on obiekty położone w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Oława, zarówno na jego gruntach jak i na gruntach obcych. Łącznie na obszarze terytorialnego zasięgu działania nadleśnictwa zlokalizowano **41 istniejące pomniki przyrody, (w tym 3 pomniki na gruntach ALP) i niemal 100 pomników proponowanych.** Szczegółową lokalizację pomników przyrody zawiera Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa.

10. PORÓWNANIE POWIERZCHNI ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZANIA LASU

Obiekt	Wielkość zasobów na początku okresu (na 1.01. 2014 r.)	Spodziewany przyrost miąższości grubizny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Wielkość zasobów na koniec okresu (na 31.12.2023 r.)	Relacja wielkości zasobów na końcu i początku okresu.
					m ³ brutto/10lat
Obr. Oława	2 461 216	544 200	541 578	2 463 838	2622
					0,11%
Obr. Bierutów	2 384 390	613 250	626 779	2 370 861	- 13529
					- 0,57%
Nadleśnictwo	4 845 606	1 157 450	1 168 357	4 834 699	- 10907
					- 0,22%

